

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 05.854.022
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Оксана ТАРАСОВА,
(власне ім'я, прізвище здобувача)

1998 року народження, громадянка Україна,
(назва держави, громадянином якої є здобувач)

освіта вища: закінчила у 2020 році Вінницький національний аграрний університет
(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю 051 Економіка
(за дипломом)

виконала акредитовану освітньо-наукову програму Економіка

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Вінницького національного аграрного
(повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи),

університету Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця від «31» травня 2024 року № 23а
підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Жанна ГАРБАР, доктор економічних наук, доцент, доцент

національний аграрний університет.

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Рецензентів -

Інна ТОМАШУК, доктор філософії з економіки, доцент, доцент
кафедри економіки та підприємницької діяльності, Вінницький
національний аграрний університет;

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Ольга ХАСЦЬКА, кандидат економічних наук, доцент, завідувач
кафедри економіки та підприємницької діяльності, Вінницький
національний аграрний університет;

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних опонентів -

Вікторія БІЛИК, доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри освітнього і соціокультурного менеджменту та
соціальної роботи Навчально-наукового інституту педагогічної
освіти, соціальної роботи і мистецтва, Черкаський національний
університет імені Богдана Хмельницького;

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Вікторія МЕЛЬНИК, доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки, обліку та оподаткування
Вінницького навчально-наукового інституту економіки,
Західноукраїнський національний університет.

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «09» серпня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора
філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(галузь знань)

Оксані ТАРАСОВІЙ

(власне ім'я, прізвище здобувача у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку еколого-орієнтованої економіки»

(назва дисертації)

за спеціальністю _____

051 Економіка

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано у Вінницькому національному аграрному університеті, Міністерство освіти і науки України, м. Вінниця

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Інна ГОНЧАРУК, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та підприємницької діяльності, проректор з науково-педагогічної, наукової та інноваційної діяльності Вінницького національного аграрного університету, Вінницький національний аграрний університет

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Робота виконана здобувачем особисто, державною мовою, відповідно до вимог щодо її оформлення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених досліджень, які забезпечують розв'язання наукового завдання, що має істотне значення для галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки (відповідно до п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами)).

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 (відповідно до п.8, п.9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії):

1. Тарасова О.С. Понятійно-термінологічний апарат еколого-орієнтованої економіки. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2022. № 2 (60). С. 36-49. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2022-2-3> (0,82 друк. арк.).

2. Тарасова О.С. Сучасні тренди інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку еколого-орієнтованої економіки. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2022. № 5. Том 1. С. 189-196. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5\(1\)-31](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5(1)-31) (0,74 друк. арк.).

3. Тарасова О.С. Особливості сталого інвестування в розвиток еколого-орієнтованої економіки. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2022. № 6. Том 2. С. 168-177. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-29](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-29) (1,05 друк. арк.).

4. Тарасова О.С. Формування інвестиційної інфраструктури в системі еколого-орієнтованого економічного зростання. Modeling the development of the economic systems. 2023. № 1. С. 121-127. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-1> (0,71 друк. арк.).

5. Kupchuk I., Yemchuk T., Gontaruk Ya., Tarasova O., Shevchuk G., Okhota Yu. Production of biofuels as a direction to ensure energy independence of Ukraine under martial law. Scientific and theoretical principles of management of growing of agricultural crops for the production of biofuels. Monograph. Boston, USA : Primedia eLaunch, 2023. 98 p. DOI: <https://doi.org/10.46299/979-8-89269-755-2> URL: <https://isg-konf.com/979-8-89269-755-2/> С. 7-21 (0,74 друк. арк., особистий внесок – описано науково-теоретичні основи управління вирощуванням сільськогосподарських культур для виробництва біопалива.)

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Голова ради Гарбар Ж.В.:

1. У дисертаційній роботі Вами розроблено власну класифікацію еколого-орієнтованих інновацій, за основу якої обрано їхній поділ на ресурсозберігаючі та ресурсоефективні. Чим обумовлений такий поділ та які параметри порівняння ресурсозберігаючих та

ресурсоефективних еколого-орієнтованих інновацій Ви використовували?

2. У роботі Вами простежений генезис еколого-орієнтованої економіки у її зв'язку зі стійким розвитком у міжнародних документах. Вкажіть основні положення, яким має відповідати еколого-орієнтована економіка згідно міжнародних програм, концепцій чи резолюцій.

Рецензент Томашук І.В.:

1. На рисунку 1.4 (ст. 36) автором представлено наукові підходи до трактування концепції сталого розвитку, про те дослідження було б більш змістовним при виокремленні специфічних характеристик до екологічного підходу, соціально-економічного підходу, технологічного та політичного підходів, адже різні трактування підходів відображають складність та міждисциплінарність концепції сталого розвитку і показують, що вона розглядається з різних точок зору та може застосовується в різних контекстах.

2. Автором представлено критерії систематизації наукових підходів до оцінювання розвитку еколого-орієнтованої економіки (рис. 2.1, ст. 101) про те, недостатньо розкрито критерій на основі використання технологічного потенціалу, де визначається рівень технологічних досягнень у зелених галузях, наявність та ефективність інновацій у сферах енергетики, виробництва тощо.

3. У п. 3.1 дисертації запропоновано механізм управління інноваційно-інвестиційним забезпеченням еколого-орієнтованого розвитку економіки, про те слід більш глибоко дослідити значення стратегічного планування у сфері еколого-орієнтованого розвитку як одного із компонентів даного механізму.

Рецензент Хаєцька О.П.:

1. При розв'язанні задачі багатоетапної векторної оптимізації обрано оптимальну стратегію управління еколого-орієнтованим розвитком природногосподарської системи Черкаського регіону. Можливо варто було визначити стратегію Вінницького регіону чи навести порівняльний аналіз, тим паче, що раніше в роботі зазначено, що даний регіон (Вінницький) є стійким із позицій балансу інноваційної активності та екологічного навантаження.

2. У підпункті 2.2 перераховано критерії сталого розвитку, відповідні агреговані індекси, еколого-економічні описові та оцінні індикатори, але в роботі вони не наведені, пропонуємо відобразити динаміку даних показників, що дозволить визначити проблемне поле та пріоритети управлінських дій.

3. У концептуальній моделі побудови еколого-орієнтованої економічної системи значна увага приділена економічній та екологічній підсистемам, але зазначено і соціальну підсистему, яку варто більш широко відобразити в роботі з представленням відповідних аналітичних даних.

Опонент Білик В.В.:

1. У п. 3.2 доцільно було б конкретизувати варіанти застосування автокореляції на основі коефіцієнта Морана для проведення моделювання, зокрема уточнити використання кожного із пропонованих коефіцієнтів просторової автокореляції, що підвищить ступінь конкретизації пропонованих варіантів.

2. У п. 1.2 при визначенні основних аспектів інноваційно-інвестиційного забезпечення в контексті еколого-орієнтованого розвитку економіки автором виділено інституціональний, ресурсний та фінансовий аспекти, проте важливо також звернути увагу на організаційно-управлінський аспект та освітній.

3. У дисертації, відповідно до вимог, що до неї пред'являються, відображено всі елементи методології (автором визначено теоретичні основи дослідження в частині уточнення сутності базових понять, запропоновано методичний апарат оцінки (С. 141-160). Водночас потребують деталізації принципи збалансованості та стійкості інноваційного еколого-орієнтованого розвитку економічних систем, які формують основу регулюючого впливу на управління інноваційно-інвестиційним забезпеченням розвитку економіки.

4. У п. 2.2. авторкою визначено систему критеріїв збалансованості еколого-орієнтованого розвитку економіки, запропоновано систему балансів територіального,

ресурсного, часового, інноваційного потенціалу. До запропонованого переліку слід було б додати соціальний баланс, що оцінює вплив економічних рішень на суспільство.

5. Авторкою розроблена базова економіко-математична модель стійкості та збалансованості еколого-орієнтованого інноваційного розвитку природно-господарської системи (п. 3.2, рис. 3.9), де в якості апробації пропонованої моделі сформована вибірка дослідження природно-господарських систем регіонального рівня. Доречно було б обґрунтувати критерії територіального відбору, що забезпечить співпрацю між науковцями, урядовими органами, громадськістю та приватним сектором.

Опонент Мельник В.І.:

1. У дисертаційній роботі, досліджуючи теоретичні засади інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку еколого-орієнтованої економіки, доцільно було б більше уваги приділити питанню управління інноваційно-інвестиційним забезпеченням (теоретичним аспектам), оскільки у третьому розділі автором розкривається механізм управління інноваційно-інвестиційним забезпеченням еколого-орієнтованого розвитку економіки.

2. У п. 1.1 та у висновку до розділу 1 автором вказано, що протягом ХХ століття було сформовано два концептуальні підходи щодо розуміння економіки - з позиції накопичення багатства та управління обмеженими ресурсами. Необхідно було б зазначити зміни, які відбулись у застосуванні таких підходів у ХХІ столітті.

3. Автором досить влучно здійснено зіставлення показників інноваційно-інвестиційного забезпечення проектів та темпів економічного зростання (п. 1.3, табл. 1.11). Цей елемент дослідження був би більш інформативним за умови відображення аналогічного зіставлення темпів розвитку в Україні та інших європейських державах.

4. Дослідження значно посилилось при здійсненні розрахунків сукупної економічної та екологічної ефективності та/або при визначенні інтегральної ефективності інноваційно-інвестиційного забезпечення.

5. На рис. 3.1. автором представлено концептуальну модель управління еколого-орієнтованим розвитком національної економіки. Для більш наочного відображення доцільно було б на ньому показати й функціональні складові основних блокових елементів.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради.

«Проти» - членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує

Оксані ТАРАСОВІЙ

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(галузь знань)

за спеціальністю 051 Економіка

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Окрема думка члена разової ради додається (за наявності).

Голова разової спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Жанна ГАРБАР
(власне ім'я та прізвище)

Жанна Гарбар н.с. засвідчує
7.6.0. вченого секретаря
Журналюк З.М.